

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008
cu privire la secretul de stat

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite și principalele prevederi ale proiectului

Proiectul legii a fost elaborat de către Ministerul Justiției în colaborare cu Serviciul Informații și Securitate și vine să înlăture lacunele existente în legislație, referitoare la accesul la secretul de stat al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), angajaților instanțelor judecătorești și conducătorilor unor autorități publice.

I. Accesul membrilor CSM la secretul de stat

În temeiul art. 8 din Legea nr. 271 din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, CSM inițiază verificarea tuturor judecătorilor și candidaților la funcția de judecător. Astfel, Serviciul Informație și Securitate, urmare a măsurilor desfășurate în conformitate cu prevederile legii menționate, prezintă CSM-ului avize consultative în acest sens. Majoritatea avizelor consultative conțin doar concluzia organului de verificare referitoare la nerespectarea legislației sau la factorii de risc depistați în activitatea judecătorilor și candidaților la funcția de judecător, iar informația care vizează factorii de risc ce conțin aspecte reglementate de art. 7 alin. (1) pct. 4) și 5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat (Legea nr.245/2008) pot fi prezentate doar membrilor CSM care au acces la secretul de stat – doar membrilor de drept (Ministrul Justiției, Procurorul General și Președintele Curții Supreme de Justiție).

Având în vedere că, conform art. 15 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, *CSM este un organ colegial*, iar conform art. 24 al aceleiași legi, *CSM adoptă hotărârile cu votul deschis al majorității membrilor săi*, lipsa dreptului de acces la secretul de stat al membrilor CSM împiedică analiza și aprecierea obiectivă a personalităților judecătorilor și candidaților la funcția de judecător prin prisma avizelor consultative ale Serviciului Informație și Securitate.

Menționăm că, membrii CSM care au în prezent dreptul de acces la secretul de stat, beneficiază de acesta datorită funcțiilor deținute în afara CSM-ului și anume, fiind responsabili de asigurarea regimului protecției secretului de stat în autoritățile pe care le conduc.

Potrivit art. 24 alin. (4) din Legea nr.245/2008 *dreptul de acces la secretul de stat se acordă printr-un ordin sau dispoziție scrisă a conducătorului autorității publice.*

Astfel, ca soluție a problemei identificate în cadrul CSM, urmează a se acorda drept de acces la secret de stat în temeiul legii doar președintelui CSM, iar acesta urmează să perfecteze dreptul de acces la secret de stat celorlalți membri, în condiții generale.

II. Asigurarea respectării regimului secret în cadrul instanțelor judecătorești

În contextul atribuțiilor de protecție a secretului de stat și de exercitare a controlului privind asigurarea regimului secret, Serviciul Informație și Securitate a stabilit deficiențe și probleme la gestionarea informațiilor atribuite la secret de stat nu doar în cadrul CSM, dar și în întreg sistemul judecătoresc.

Astfel, s-a constatat că din 27 februarie 2009, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 245/2008 și, ulterior, cu aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice (Hotărârea Guvernului nr. 1176/2010), sistemul judecătoresc urma să inițieze implementarea noilor prevederi în domeniul asigurării regimului secret, fapt care până în prezent nu a fost realizat.

S-a stabilit că președinții instanțelor judecătorești, fiind în temeiul Legii nr.245/2008 responsabili de asigurarea secretului de stat în cadrul autorităților pe care le gestionează, nu au

organizat și, respectiv, nu au aplicat în cadrul instanțelor judecătorești măsurile de protecție de ordin procedural, fizic și tehnic, prevăzute de legislație.

În consecință, documentele ce conțin informații atribuite la secret de stat, prezentate de către părți în cadrul proceselor de judecată, sînt gestionate de personalul instanțelor de judecată, doar ținîndu-se cont de prevederile codurilor de procedură, fără a aplica normele referitoare la protecția secretului de stat, stabilite expres în Legea nr.245/2008 și Hotărîrea Guvernului nr. 1176/2010. Această stare de lucruri reprezintă un risc continuu de divulgare și pierdere a informațiilor secrete, gestionate de instanțele judecătorești.

Drept urmare, se propune includerea președinților instanțelor judecătorești în lista persoanelor care au drept de acces la secretul de stat de la numirea în funcție, aceștia urmînd să perfecteze dreptul de acces la secret de stat pentru angajații instanțelor judecătorești, în condiții generale.

III. Asigurarea accesului la secretul de stat a conducătorilor altor autorități publice

De asemenea, în contextul evaluării situației privind implementarea de către autoritățile publice a legislației în domeniul protecției secretului de stat, Serviciul Informație și Securitate a sesizat și alte deficiențe în aplicarea prevederilor Legii nr. 245/2008.

Astfel, mai mulți conducători ai autorităților publice (directorul CNA, directorul CNDPC, directorul ANRE ș.a.) numiți în funcție de Parlament și Guvern nu dispun de dreptul de acces la secret de stat, pe motiv că funcțiile date nu se regăsesc în lista funcțiilor prevăzute de art. 28 alin.(1) al Legii nr. 245/2008.

Urmare a celor expuse supra, în scopul eliminării din legislație a neajunsurilor sesizate și neadmirării divulgării sau pierderii informației/documentelor atribuite la secretul de stat, se propune modificarea art. 28 din Legea nr. 245/2008, precum și completarea acesteia cu o anexă, care va conține Lista persoanelor fizice care au drept special de acces la secretul de stat de la numirea (alegerea) lor în funcție.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat în partea ce ține de sporul la salariu, acordată persoanelor care au drept de acces la secretul de stat, ce se cuvine în temeiul art. 31 din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare.

Drept urmare a adoptării prezentului proiect de lege, cadrul normativ conex nu necesită a fi modificat.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae EȘANU